

Paul Kaletayi

Yakon Corinth Pon Kon Piyakan

Sàlà Kaleta Yawon

Sàlà kaleta menukappù ya màlà so'chi tawon kon tonpa yamùk kùlotta sa'man yepolo tùuya yawàlà'ne. Àsà pe tok wechippù màlà Paul pàk tùse wakù pe tok pokonpe tùwettope ekonekapai iwechippù màlà.

Yà'là pe iwechi pàk àsà pe so'chi tawon kon yàulàmappù tùuya yekama ya nai'nùk. Màlà kasa iwesak pàk tok welattàsak àli teselu kon winàpai wechippù molopai tok wekonekappù ipokonpe. Màlà tùpo Judea pon kon entuppa'no kon ailon tawonnan pùikattàtok woton pùlayatta yennappù ya.

Tùkaletayi wenukapù pe màlà Paul uya Christ neunokoppù pe kulu tùwechi yekamappù. Tùulon kon Corinth pon kon iichennaka màlà molopai ailon pen mùkkàlà tawonnan tùpàk pàk, yekamappù ya tùwotokoyi, tùwettalumattàtok, we'neppà'nàtok walainon molopai tok pùnùnmatok tùuya.

Ipantapàssak

Iwepyattàtok 1:1-11

Paul molopai Corinth pon so'chi 1:12—7:16

Judea pon kon ponalok tùtok 8:1—9:15

Paul wechi ailon pe Christ neunokoppù pe kulu 10:1—13:10

Iwenukattok 13:11-13

1 Sàlà màlà kaleta Paul winàpaino, Christ Jesus neunokoppù Kaatù yeselu yawà nùmenukappù, molopai kùtonpa kon Timothy winàpaino. Kaatù so'chiyi Corinth pon piyak, molopai tamù'nawolon kon Kaatù ponalok kon kappon yamùk Achaia yawolon kon piyak.

²Tàwà Kaatù kùkàipùnù kon molopai Itepulu Jesus Christ elepai'nokon wakù pe we'nàtok molopai echitonpa pe we'nàtok ke.

Paul Uya Tenki Te Kaatù Pàk

³Tenki tepai'nokon uchi Kaatù Kùyepulu kon Jesus Christ Kàipùnù pàk, Kùkàipùnù kon Kaatù tùsentuppasen tamù'nawolon ewan ipik uyàttok iwinàpai pàk! ⁴Ina yewan ipik mùkkàlà tamù'nawàlà ina talumattàtok yau, mùkyamlo yà'là yekkwà là wettalumattàtok yawà tùutàsan yewan

ipittà toppe ina uya, màlà ewan ipik Kaatù uya ina yewan ipittàppù lùppù ike ke. ⁵Tukkan Christ talumattàtok pùkkù pe ina wechi kasa làma, Christ yai nàlà ina yewan ipik wechi màlà eke pe. ⁶Ina wettalumattà yau, eyewan kon ipik pe iwechi màlà molopai ewepùikattàtok kon iwinà pe. Ina yewan ipittàsak yau, eyewan kon ipik pe iwechi màlà talumattàtok ina nùpàlikappù yekkwa lùppù pàlika auya'nokon yau. ⁷Enpen ina wettok àpàkù'nokon meluntà pe man. Masapùla ina nùttuyan ina wettalumattàtok pùkkù pe ewechi kon kasa làma, ina yewan ipittàtok pùkkù pe nàlà ewechi kon.

⁸Ina wettalumattàppù Asia po ittu auya'nokon i'che ina man utonpa yamùk. Eke pe kulu wettalumattàtok wechippù ina po, ipàlika ina uya yentai, màlàpàk tùwelikù kon pe ina uya ittuppù. ⁹Tewan kon yau tùwelikù kon pe ittuppù ina uya. Tùse sàlà wekkupùppù màlà tùpàkù'nokon enpen ina wechi tukaik, tùse Kaatù iweli'chak kon wuluukanài pàk neken enpen ina wettoppe. ¹⁰Àsà kulu weli'nàtok yapai ina mukkappù Kaatù uya, molopai ina mokka ya màlà. Enpen ina wettok tùsak ina uya man ipàk ina mokkatukkatok ya pàk. ¹¹Àwàpùlema kon winà nàlà ina ipùikattàtok kon. Màlà kasaichi iwechi màlà àwàpùleमतok kon ina pona useiku molopai Kaatù uya ina pùlema màlà, tukkan kon uya tenki te toppe ina pàkànsau.

Paul Wekkuttok Ikupù Pàk Wemyakanmatok

¹²Sàlà màlà ina yauchinpanài. Ina usenumenkatok nekamayan tamù'nawolon ina nùkupùppù sàlà wolù yau, ailon pe wakù pe ina wechippù ànù'là tennakaik pùla, ina welaikatok ewinàkài'nokon yau kulu. Ina wessak man enpen Kaatù pàk ina pùikattà toppe ya, sàlà non pon yapàikketù ke pùla. ¹³⁻¹⁴Masapùla emenukanài'nokon ina enene kon molopai ànùttu kon neken pàk. Sàlàpe wakù pe ina ittu auya'nokon pen, tùse Itepulu Jesus Weyu yattai tamù'nawolon ittu auya'nokon màlà wakù pe. Ina yapulà kon pa, ina uya ayapulà kon kasa làma.

¹⁵Sàlà ittu'ima kulu akaklanpa kon pàk wekkupùppù wapiya, autauchinpa kon pa asak itekkwa. ¹⁶Masapùla akaklanpa kon pàk wekkussak man Macedonia pona utà pe molopai tu'ma wennappo pe upùikattàtok auya'nokon yau utà toppe Judea pona. ¹⁷Sàlà kupù pàk na' wekkupù yau, usennaka pe mekamatantàu? Unkupù kupù uya yau na' iku'nài iulà kappon kasa, “Ewaik, ewaik,” molopai “Kane, kane,” te toppe uya màlà yattai lùppù? ¹⁸Kaatù wechi ailon pe kasa, ikupù uya tetok uya àpàkù'nokon wechippù màlà, “Ewaik” molopai “Kane,” tawon pe pùla essattai. ¹⁹Masapùla Jesus Christ, Kaatù Mumu, yekamasak lùppù àpàkù'nokon Silas, Timothy, molopai iulà tawonnan nekamappù, mùkkàlà “Ewaik” molopai “Kane” tetok pen. Tùse làkku “Ewaik” mùkkàlà tàwàlàlà.

²⁰Masapùla Christ uchi mùkkàlà “Ewaik” tetok Kaatù uya ikupù tùuya tetok yau. Sàlà wenai uchi Jesus Christ yau “Emen” te màlà, Kaatù yapu-làtok iwinà pe. ²¹Masapùla Kaatù mùkkàlà ina ku'nài ailon pe kulu ina wettoppe, àpokonpe'nokon, wema'nàtokù'nokon Christ yau pàk. Kaatù uchi mùkkàlà kùyamanàippù tùponalok pe. ²²Mùkkàlà tùponalok pe we'nà'nokon yentok ipàkàlà tùnài kùpàkù'nokon, molopai Wakù Akkwalù ke kùlepanài'nokon kùyewan kon yak tamù'nawolon itesak pe tùwettok lepantok tùuya kùponalok kon pe yentok ipàkàlà pe.

²³Kaatù tekamappoyaik uyekamanài pe, uyewan ittunài mùkkàlà. Usentuppa àpàkù'nokon pàk Corinth pona utà pùn. ²⁴Ailon tetok auya'nokon yepulu pe ina wechi pen sàlà. Tùse autachinpatok kon ponalok pe làkku ina we'wotokoma sàlà àpokonpe'nokon, masapùla meluntà pe ewechi kon pàk ailon tetok yau.

2 ¹Màlàyau usenumenkappù sàlà pàk. Utà tukka pen màlà apyakù'nokon eyewankono'mase'nokon. ²Masapùla eyewankono'ma kon uya pe iwechi yau, ànùk wechi ken molo uyauchinpanài pe? Tùse amyamlo neken unewankono'massan wechi màlà molo! ³Màlàpàk uchi kaleta menukappù uya, apyakù'nokon uyàssak yau esewankono'mapai pùla wechi pàk mùkyamlo kappon yamùk uyauchinpanài pan kon winà. Masapùla ailon ukayaik, utauchinpa yau, tamù'nawàlà nàlà nen uchi autachinpa kon. ⁴Emenukappù kon uya eke pe kulu tùusewankono'mase molopai eme'nek pe itewan, molopai eke pe itenu palu echii'ma, eyewankono'manài'nokon pe pùla, tùse eke pe tamù'nawàlà à'nùnma kon uya ittu kon pa.

Usentuppantok Iwalai Pen Ku'nàippù Pàk

⁵Ànù'là uya tùulon ànù'là yewankono'masak yau, uwinàkàik ikussak pen màlà, tùse tamù'nawàlà ewinàkài'nokon, wate uya sàlà sa'man pe kulu àsà pe eppai pùla wechi ipàk pàk. ⁶Eichilà man pùsàlà kappon talumattàppù tamù'nawolon kon nùwa lànen amyamlo uya. ⁷Sàlà peichi mesentuppataik ipàk molopai itewan mipittàtàik, ipla kulu iichewankono'ma tukaik molopai iwe'nonka tukaik. ⁸Apawanattàyatàu uchi iulà, à'nùn kon pe kulu iwechi yekama kon pa ipàk. ⁹Masapùla kaleta menukappù uya màlà apyakù'nokon ittuntok pàlikappù auya'nokon ànùttupai wechi pàk, molopai enupantok uya maimu yawàlà ewechi kon ànùttupai wechi pàk. ¹⁰Kappon pàk eusentuppa kon àli inkupùppù pàkànsau yau, ipàk nàlà usentuppa màlà. Usentuppasak ipàk lùppù wechi yau, usentuppasak màlà àpàkànsau'nokon Christ yemlotopo. ¹¹Settan uya kùyentaika kon tukaik, masapùla ikupù pàk iwekkuttok ittu'nokon man.

¹²Troas pona welepansak Christ yekale yekamase yau, Itepulu uya asanta yakkokasak uponalok pe yepoloppù uya màlà. ¹³Tùse utaimelunpappù

kulu màlà, masapùla utonpa Titus yepoloppù uya pùla iwechi pàk molo. Màlàpàk kappon yamùk nàmàppù uya màlà màlà motau molopai Macedonia pona utàppù.

Entaikantok Christ Yai

¹⁴Tùse tàwà tenki tetok Kaatù pàk molo nechii! Masapùla Kaatù uya ina yalà màlà entaikantok yak Christ yai. Kaatù uya ina yai tekale yeunoko màttawàlà tükà'nùnsen kà'nùmù i'nailà là kasa. ¹⁵Masapùla wakù pe tükà'nùnsen tùpottàsen walainon ina Christ nùpottà Kaatù ponalok pe tütàsen mùkyamlo tùwepùikattàsan piyak molopai àli pe we'nàtok yawon kon piyak. ¹⁶Ikà'nùntok màlà mùkyamlo àli pe we'nàtok yawon kon pona weli'nàtok, tùse mùkyamlo tùwepùikattàsan pona wema'nàtok ne'nài. Ànùk ken sàlà yekkwa wotoko ku'nài yek pe nai? ¹⁷Tukkan kon tùulon kon kappon yamùk walainon pen ina mùkyamlo Kaatù Maimu yapulànnan temamin molopai i'che tùwettok kon yepotok tùuya'nokon iwinà pe neken, tùse Kaatù uya ina yeunossak pàk, tùuselupasan ina ailon pe itemlotopo, Christ yapyoto pe.

Emennak Kaatù Nùkupù Yapyoto Ton

3 ¹Sàlà na' nùsetayan ina utapulà tu'ma tùpàkù'nokon kasa làma? Tùulon kon kappon yamùk kasa ka' ina uya apulàntok kaletayi i'che kulu ina nai apyakù'nokon lù wapùla apyapai'nokon? ²Amyamlo là mùkyamlo ina kaletayi, imenukasak lùppù ina yewan pàk, tamù'nawolon kon nùttu molopai tok nene pe. ³Yenpoikasak auya'nokon man kaleta Christ winàpaino pe ewechi kon, ina wotokoyi yepeppù pe. Imenukappù màlà kaleta menukatok palu ke pùla molopai tàk pàk pùla, tùse kappon yewan yamùk pàk Wakù Akkwàlù tàwàlà tùwemassen Kaatù winàpaino ke.

⁴Ina uya sàlà te màlà masapùla ailon tetok ina uya wechi Kaatù yau pàk Christ yai. ⁵Masapùla yà'làlà pùla man ina yau ina kupù woton sàlà wotoko ku'nài pe tùmèluntàlù ke ina wettoppe. Meluntà itesak pe ina nai'nùk màlà tùuyàssen Kaatù winàpai. ⁶Masapùla mùkkàlàichi mùkkàlà ina ku'nàippù meluntà pe emennak ikupù tùuya tetok Kaatù uya ponalok pe ina we'wotokoma toppe, imenukasak lùppù Law winàpaino pen, tùse Akkwàlù winàpaino. Màlà imenukasak lùppù màlà weli'nàtok ne'nài, tùse Akkwàlù mùkkàlà wema'nàtok ke lepanài.

⁷Tùse màlà uya weli'nàtok nepùppù. Law menukappù màlà tàk pàk, màlà kasa làma Kaatù yakkwayi usenpoikappù màlà itùsak yau. Kaatù yakkwayi waliwomùppù lànen tùse, Moses yenpata pon akkwa wechippù màlà meluntà pe kulu Israel yamùk uya tenu kon kupù ipàk pùla iwechippù. ⁸Màlà yentai lùwiwa ken na' uchi wakù pe kulu wotoko Akkwàlù yau nai'nùk wechi pen? ⁹Law, kappon yamùk talumattàtok iwinà wechippù

màlà tûnamasen pe, tûnamasen peiwa wotoko iwalai ne'nài wechi màlà! ¹⁰Masapùla ekeiwa namantok wechi molo pàk, namantok akkwa pe kulu iwesak lùppù pena waliwomùpù man te là ina uya. ¹¹Masapùla naman-tok wechippù mala là iiko'mansak lùppù yau, eke peiwa namantok wechi màlà molo tàwàlàlà tûwemassen yau!

¹²Màlàpàk enpen tûwettok kon yesak pe tûwechi kon pàk, ina use-nalippa pùla iwechi màlà. ¹³Moses walainon pen ina, mùkkàlà tenpata waputtànàippù Israel yamùk uya akkwa waliwomù yene tukaik. ¹⁴Tok usenumenkatok utakkosak kulu wechippù màlà. Molopai sàlà tepose tok usenumenkatok waputtàsak màlà lùppù kaleta yamùk penalok ikupù tûuya tetok Kaatù uya yawon uya man. Masapùla Christ yau neken màlà yamappù màlà. ¹⁵Sàlàpe lànén Law yene tok uya yau, màlà waputtànài tok usenumenkatok waputtàyan lùppù. ¹⁶Tùse ànù'là welattàsak Itepulu winàkàik pe iwechi yau, waputtànài yamasak màlà. ¹⁷Itepulu uchi mùkkàlà nai'nùk Akkwalù molopai Itepulu Yakkwalù wettok imotau yau, iwemokkasak pe we'nàtok wechi màlà molo. ¹⁸Tamù'nawàlàichi kùm-yamlo mùkyamlo Itepulu yakkwayi yenpoikannan itenpata wapu pùla echii'ma, molopai ikasa tûwemyakamasan tàwàlàlà tûwessen akkwa pokonpe. Itepulu winàpai nùyàssai'nùk uchi mùkkàlà Akkwalù.

Mamin Àinà Yawon

4 ¹Kaatù uya, tûsentsuppatoke yau ina lepasak man sàlà wotoko ke. Màlàpàk ina we'nonka pen. ²Tamù'nawolon tonantau tûkussen molopai kuli'manài eselu yamùk ku'nài nan pen ina, ànù'là yennakannan pen, ailon pe Kaatù Maimu yenpoikannan. Tùse làkku Kaatù uya màlà ailon pe ina uselupa yene molopai kappon yamùk uya nàlà ailon pe ina wechi ittu. ³Masapùla wakù itekale ina nekamayai'nùk wechi yonansak pe yau, yonansak màlà mùkyamlo iitassak kon pona. ⁴Sàlà wolù yepulu uya ailon tawonnan pen usenumenkatok yewalumankasak màlà. Wakù itekale yakkwayi Christ winàpainsano yene tok uya tukaik, mùkkàlàichi Kaatù usentok. ⁵Masapùla tekale kon yekamannan pen ina, tùse Jesus Christ wechi Itepulu pe yekamannan ina, molopai ina nen uchi ayapyoto kon Jesus pàkànsau. ⁶Masapùla Kaatù uya, “Tàwà akkwa nùlenpamùì ewalupàttapai!” teppù, mùkkàlà lùppù Kaatù uya takkwayi lenpankasak man kùyewan kon yau, Kaatù namatok yakkwayi, ittutok yakkwayi nettoppe tûuya kùpyakù'nokon Christ yenpatau iilenpamù. {GEN 1:3}

⁷Tùse sàlà mamin Kaatù winàpainsano yesak pe ina man àinà yau, tamù'nawolon meluntà yentaino meluntà wechi Kaatù ponalok pe yenpoikanài pe, molopai ina ponalok pe pùla iwechi. ⁸Ina yelemussak là man sa'man pe sàwinà'ne, tùse ina yamoklosak pùla man. Ina yaimelunpa là tùse ina we'nonka pen. ⁹Italumattàsak pe, tùse inonkasak pe pùla ina

man molopai àsà pe nàlà iwàpàssak pe, tùse ina mattanùssak pùla iwechi. ¹⁰Tàwàlà Jesus welittok pininpannan ina tau'nokon, Jesus wemattok usentoppe nàlà ina yesak yau. ¹¹Ina wemattok yau, tàwàlà weli'nàtok yak tütùsan pe ina wechi màlà Jesus pàkànsau, iwemattok usenpoika toppe tükàtasen ina pun yau. ¹²Màlàpàk weli'nàtok tùwe'wotokoma pàk man ina yau, tùse wema'nàtok tùwe'wotokoma pàk man ayau'nokon.

¹³Kaatù Maimu yau iwe'menukasak màlà, “Ailon teppù uya màlà, màlàpàk uselupappù màlà,” tawon. {PSA 116:10} Màlà yekkwa làma akkwalù ailon tetok ike ke nàlà ina tùuselupasan, masapùla ailon te tùuya'nokon pàk. ¹⁴Masapùla ina nùttuyan mùkkàlà, Itepulu Jesus wuluukanàippù weli'nàtok yapai uya nàlà ina wuluuka pe Jesus pokonpe, molopai ina nepù ya tamùkke àpokonpe'nokon temlotopona. ¹⁵Tamù'nawàlà sàlà yamùk wekkupùppù màlà àpàkànsau'nokon. Molopai wakù pe we'nàtok Kaatù winàpainsau uya tukke molopai tukkeiwa kappon yamùk yepolo. Màlà uya tenki tetok Kaatù pàk nettoppe eke peiwa yapulà pe.

Wema'nàtok Ailon Tetok Winà

¹⁶Màlàpàk ina we'nonka pen màlà. Polopo lànen ina ukàta tùse, tau'nokon ina wena màlà emennak pe wei kaichalà. ¹⁷Molopai malalon tachin pe tùuko'mansen pen ina nùpàlika talumattàntok uya eke molopai tàwàlàlà tùuko'mansen apulàntok nepù màlà ina ponalok pe, talumattàntok yentaino kulu. ¹⁸Masapùla tensan pe nai'nannùk pàk tenu kon tùsak ina uya pen nai'nùk, tùse yene pùla nai'nannùk pàk làkku. Màlà tensan pe nai'nannùk màlà tùuko'mansen tachin pe pen, tùse tensan pe pùla nai'nannùk màlà tùuko'mansen tàwàlàlà.

5 ¹Masapùla ittu'nokon man sàlà tapùì itau wema'nà'nokon nai'nùk, kùyesak kon non po nai'nùk yalakkasak yau, Kaatù winàpainsau tapùì tàwàlàlà tùwemassen epùn pon yesak pe we'nà'nokon màlà, kappon yem-yatù nùkonekappù pen. ²Sàlà motau a'nunnà'nokon man pontàn'nokon i'che kulu kùyùwùk kon epùn pon ke. ³Masapùla wepontànsakù'nokon yau, ipon pùla kùyepolo kon pen màlà. ⁴Sàlà non pon tapùì tau lùppù wema'nà'nokon yau ta'nùnsan kùmyamlo tùusewankono'maik, kùyesak kon sàlà non pon enenu'mapai we'nà pàk pùla, tùse epùn pon ke kùpontà kon i'che we'nà'nokon pàk, tükàtasen pe nai'nùk yeuno'ma toppe tàwàlàlà wema'nàtok winà. ⁵Kaatù uchi mùkkàlà kùkonekanàippù sàlà wemyakanmantok ponalok pe, molopai kùlepasak kon ya Akkwalù tiwinàpainsau ke tamù'nawolon itesak pe tùwettok lepantok tùuya kùponalok kon yentok ipàkàlà pe.

⁶Màlàpàk uchi tàwàlà meluntà pe, tùwettalipaik pùla tùwessan kùmyamlo. Ittu'nokon man talà kùyesak kon yau we'nà'nokon yau, Itepulu patassek winàpai we'nà'nokon. ⁷Masapùla wema'nà'nokon sàlà ailon

tetok winà, yentok winà pùla. ⁸Meluntà pe molopai tùwettalipasan pe pùla we'nà'nokon man sàlà kùyesak kon nàntok pàk, tùse kùpata kon po Itepulu piyau kulu eppai we'nàtok kon pàk. ⁹Màlàpàk uchi kùnkupù kon kuppai'nokon kulu man yauchinpa pe, sàlà motawon kùpata kon yau wapùla epùn po là Itepulu pokonpe we'nà yau. ¹⁰Masapùla tamù'nawolon kon kùmyamlo usenpoika màlà Christ uya ittuntok patassek yemlotopona, tamù'nawolon kon uya tùnepolo kon yepotoppe, wakù wapùla àli, sàlà non po tùwemapù kon yau tok nùkupùppù yawàlà.

Echitonpa Pe We'nàtok Kaatù Pokonpe Christ Yai

¹¹Ina nùttuyan yà'là pe usenalippantok Kaatù pàk wechi, màlàpàk ina uya itekale yekama sàlà kappon yamùk pàk ailon te toppe tok uya. Kaatù mùkkàlà ina ittunài tamù'nawàlà, molopai enpen wessaik eyewan kon yau uyittu auya'nokon pàk nàlà. ¹²Tùpàkù'nokon tu'ma eyelupai'che'nokon ina wechi pen sàlà. Tùse làkku ina yapulàtok auya'nokon ipàkàlà ke elepa kon ina uya. Mùkyamlo yeiku kon pa tensen pàk tùtapulàsan ewan yawon yentai. ¹³Iitayaupasak kon pe kulu ina wechi yau Kaatù yapulà toppe iwechi màlà. Wapùla iitayaupasak pe pùla ina wechi yau àpàkànsau'nokon wa iwechi màlà. ¹⁴Masapùla yà'là yekkwà là ina nùkupù wechi màlà Christ uya pùnùnmantok pe, tewinan kappon welikùppù tamù'nawolon kon kappon yamùk ponalok pe ittu'nokon pàk, tamù'nawolon kon wechi iwelittok pùkkù pe màlà te ya pe iwechi màlà. ¹⁵Tamù'nawolon kon ponalok pe iwelikùppù màlà mùkyamlo tùwemassan wemapù tùponalok kon pe tukaik, tùse mùkkàlà iweli'chak lùppù molopai iwuluukasak lùppù tùpàkànsau neken ponalok pe.

¹⁶Màlàpàk sàlà motapai kappon uya ittutok yawà ànù'là ittunnan pen ina. Pena lànen Christ ittuppù ina uya kappon uya ittuntok yawà. Màlà ku'nài nan pen nen uchi ina. ¹⁷Ànù'là wechi Christ ponalok pe yau emennak pe iwechi màlà, tamù'nawàlà penalok utàppù màlà, emennak uyàssak màlà. ¹⁸Sàlà màlà tamù'nawolon iwekkussak lùppù Kaatù winà, mùkkàlà Christ yai kùmyakanmanàippù teyatnonn pe we'nàtok yapai tùwechiyakonnon pe, molopai ina wotokoyittàppù ya tùulon kon koneka toppe nàlà ina uya tùwechiyakonnon pe. ¹⁹Màlàichi Kaatù uya tamù'nawolon kon kappon yamùk koneka màlà tùwechiyakonnon pe Christ yai, tok makuyi pàk tùusenumenkasen pen tok winàkàik. Molopai ina lepasak ya tok koneka tùuya tùwechiyakonnon pe yekale ke.

²⁰Màlàpàk uchi Christ ponalok pe tùuselupa kon pàk ina man, Kaatù uya ina yai apawanattà kon kasa. Christ pàkànsau apawanattà kon ina uya sàlà, tàwà Kaatù amyakanmatàu tùwechiyakonnon pe! ²¹Mùkkàlà imakuyi pùn kupùppù Kaatù uya màlà kùmakuyi kon yepek pe tùtùsen pe. Iwinà nen uchi Kaatù wettok ikasa pùkkù pe we'nàtok kon pe.

6 ¹Tamùkke Kaatù pokonpe tùwe'wotokoma kon yawàlà ina apawanattàyatàu. Wakù pe we'nàtok Kaatù winàpaino yanùmù auya'nokon yà'là woton pe pùla là tukaik. ²Masapùla Kaatù uselupatok,

“I'che wettok yattai eyetappù kon uya.

Epùikattàpai ewechi kon yattai àpùikattàppù kon uya,” tawon.

{ISA 49:8}

Àpàkù'nokon tekamayaik, sàlàichi màlà yanùntok yattai, sàlàichi màlà wepùikattàntok weyu!

³Ànù'là uya iwalai pen yepolo ina wotokoyi yau i'che pùla ina man, màlàpàk ànù'là wakkàtù'i'che ina wechi pen sàlà. ⁴Tùse làkku tamù'nawolon ina nùkupù yau Kaatù yapyoto ton pe ina wechi yenpoikannan ina, talumattàntok yau, sa'man ton yau, molopai utaimelunpantok pàlikatok yau. ⁵Ippoppà'nàtok yau, patiki'chi tau we'nàtok yau, molopai kappon yamùk we'naikasak yenpatau, sa'man wotoko yau, we'nùnnà pùla we'nàtok yau molopai wapàkka'nàtok yau. ⁶Wakù pe we'nàtok yau, pukkek pe we'nàtok yau, pàlikantok yau, molopai usentuppantok yau, Wakù Akkwalù yau, molopai ailon pùnùnmantok ina uya yau, ⁷ailon pe uselupantok yau, molopai Kaatù yapàikketù yau. Wakù pe we'nàtok yau wepanta'mantok ike yesak pe kamik pen mùyak yau, molopai kamik mùyak yau iwapu. ⁸Namantok yau molopai kuli'mantok yau, àli pe uselupantok tùpàkù'nokon yau molopai wakù pe tapulàtok kon yau. Kasei ton tukaik tesattok kon yau, tùse ailon pe ina wechi. ⁹Tùttusan pe, tùse ànùk pen kasa ina wechippù, iwelikù kasa, tùse ina wemapù. Ippoppàssak pe, walà tùse iwàsak pùla. ¹⁰Tùusewankono'mase tùse tàwàlà tùutauchinpaik, itemamin pùla tùse tukkan kon ma ina uya temamin ke, yà'làlà pùla tùse tamù'nawolon yesak pe.

¹¹Ina tonpa yamùk Corinth pon kon! Ina uselupasak man àpokonpe'nokon ailon pe yà'làlà tonanse pùla, ina uya tewan kon yakkokasak man eke pe. ¹²Ina uya tamùkke we'nàtok àpokonpe'nokon pùnùnma ewinàpai'nokon pùla man, tùse mù'nùnmayatàik ina winàpai. ¹³Uselupayaik umunkà yamùk pe ewechi kon kasa, à'nùnmatok kon ina uya yek kwa yenpoikatàk ina winàkàik. Eyewan kon yakkokatàk kon eke pe kulu.

Àli Winàpai Ekkà

¹⁴Ailon tawonnan pen pokonpe tamùkke echipatùnayi pe kettàu. Yà'là kasa ken iwalai molopai iwalai pen we'wotokoma tamùkke? Yà'là kasa ken akkwa molopai ewalupà wemapù tamùkke? ¹⁵Yà'là kasa ken Christ molopai Belial, Settan tawonnan usenumenka tamùkke ekkaichalà? Yà'là ken molo nai ailon tawon molopai ailon tawon pen nùkupù ekkaichalà? ¹⁶Yà'là kasa ken tamùkke Kaatù yùwùk wechi ailon pen kaatù yamùk pokonpe? Masapùla tàwàlà tùwemassen Kaatù yùwùk kùm yamlo! Kaatù uya tiyiwalà,

“Tok piyau wemapù màlà molopai tok kùlottawà wechi màlà.
Tok Kaatùyi pe wechi màlà,
molopai upemonkonù pe tok wechi màlà,”
teppù màlà. {LEV 26:12; JER 32:38; EZE 37:27}

¹⁷ “Màlàpàk àittàk kon, molopai epantakatàk kon tok winàpai.
Molopai àli pe nai'nùk kùsappàttàu,
molopai ayanùmù kon uya màlà,”
nùkayan Itepulu. {ISA 52:11}

¹⁸ “Àkàipùnù kon pe wechi màlà,
molopai umu yamùk pe molopai uyenchi ton pe ewechi kon,
te Itepulu Kaatù Mùkkàlà neken Meluntà uya màlà.” {2 SAM 7:8, 14}

7 ¹Sàlà yamùk Kaatù uya ikupù tùuya tetok wechi màlà kùpona-
lok kon pe, utonpa yamùk! Màlàpàk uchi esuken wenanpai'nokon
makui pùla, tamù'nawolon yà'làlà àli pe nai'nùk kupù yeletanùpù
winà, molopai yà'làlà àli pe kùyesak kon wapùla kùyakkwalù kon ku'nài
inonkapai'nokon. Màlàpàk uchi tamù'nawàlà wettùn'nokon sàlà Kaatù
yemyak masapùla inama pàk.

Paul Utauchinpatok

²Eyewan kon yau ina i'nùnmatàk kon. Iwalai pen là kussak ina uya pùla
man. Ànù'là mattanùssak ina uya pùla man, wapùla ànù'là yenkuttà ina
uya pùn. ³Sàlà te uya nai'nùk atalumattà kon pe pùla. Masapùla wateppù
uya wapiya kasa, ina pùnùn pe kulu messatàik màlàpàk tamùkke tàwàlà
we'nà'nokon man wema'nà'nokon yau wapùla weli'nà'nokon yau. ⁴Enpen
kulu wessaik àpàkù'nokon, kùyauchinpa yatàik. Tamù'nawolon ina talu-
mattàtok yau meluntà pe ina man. Wanùssak man utauchinpatok ke.

⁵Masapùla Macedonia pona ina welepansak yau ina wàlakkapù pùn.
Wettalumattàntok molopai utaimelunpantok wechippù molo i'nailà là.
Usàulàmantok wechippù molo tùulon kon pokonpe, molopai usenalippan-
tok wechippù ina yewan yau. ⁶Tùse Kaatù tùusewankono'masan yewan
ipittànài, ina yewan ipittàtai Titus uyàttok winà. ⁷Iyàttok winà neken
pùla là, tùse itewan ipittàppù nàlà auya'nokon winà. Ina pàk yekama-
ppù ya uyenpai kulu ewechi kon, molopai i'napailà eusewankono'ma
kon. Molopai ewekonekasak kon uwenai ewechi kon pàk utauchinpatok
wettope eke peiwa.

⁸Masapùla ukaletayi uya là eyewankono'masak kon tùse,
usewankono'ma pùla man imenukasak uya pàk. Wapiya là usewankono'ma-
sak tùse ukaletayi uya eyewankono'mappù kon, tùse tachin pe kulu pùla
là. ⁹Tùse sàlàpe utauchinpayaik eyewankono'masak kon uya pàk pùla,
tùse eusewankono'matok kon uya eyeselu kon mùyakanmasak pàk Kaatù
wettok i'che kasa. Màlàpàk uchi yà'là kasa là ina winà ewettalumattàsak

kon kulu pùla iwechi màlà. ¹⁰Usewankono'mantok Kaatù winàpaino màlà wemyakanmatok ne'nài wepùikattàntok yak. Molopai àli pe là usenumenkantok ne'nài wemyakanmansak pàk pen. Tùse wolù yawon usewankono'mantok màlà weli'nàtok ne'nài. ¹¹Yentàk kon, Kaatù winàpai-no usewankono'mantok uya i'nai kasa là ayau'nokon àkussak kon. Àli pe pùla ewechi kon enenpoikapai kulu ewechippù kon. Eusewankono'mappù kon molopai ewessakalopappù kon. Alikyek pe ewechippù kon mùkkàlà àli ku'nàippù talumattà pàk. Eusekamasak kon man yà'làlà iwalai pen pùla ewechi kon sàlà yau.

¹²Emenukappù kon uya là man, tùse ànù'là iwalai pen ku'nàippù pàkànsau là pùla wapùla iwalai pen pàkànsau nettalumattàyai'nùk pàk pùla. Tùse làkku Kaatù yemlotopo eyiwalà'nokon yene kon pa ina pùnùnmatok auya'nokon. ¹³Sàlà yamùk winà ina yewan umeluntàtappù màlà.

Ina yewan umeluntàtasak pilipù pe, Titus utauchinpasak yene tùuya'nokon yau ina nùtauchinpatai. Masapùla tamù'nawàlà amyamlo uya iichenumenkatok yàlàkka'nùssak pàk. ¹⁴Ayapulàppù kon uya ipàk molopai ukuli'masak auya'nokon pùla man. Tamù'nawàlà ina nekamatainùk àpàkù'nokon kasa iwechi màlà ailon pe. Màlà kasaichi ayapulàtok kon ina uya Titus pàk uya ailon pe iwechi yenpoikasak nàlà màlà. ¹⁵Màlàpàk à'nùnmatok kon ya nenayan meluntà peiwa, tamù'nawàlà alikyek pe enupantok ya maimu yawàlà ewechippù kon yenumenka tùuya yau, yanùmùppù auya'nokon tùusenalippaik molopai tùplànài'nùnse. ¹⁶Utauchinpayaik kulu àpàkù'nokon enpen wechi pàk tamù'nawolon yau.

Kaatù Ponalok Kon We'lepatok

8 ¹Ina tonpa yamùk, wakù pe we'nàtok Kaatù nùkupùppù Macedonia pon so'chi yamùk ponalok pe ittu auya'nokon i'che ina man. ²Eke pe tok ittuppù màlà talumattàntok tok utàppù lùppù yawà ke, tùse tok utauchinpatok wechippù eke pe kulu. Màlàpàk alikyek pe tok wechippù tùwe'lepa kon pàk itesak pe tùwettok kon yapai, yà'là pùla lànen echii'ma'nokon. ³Ittu uya pàk yekama uya sàlà, tok we'lepappù ikuttok tùuya'nokon kaichalà molopai màlà yentai nàlà lànen, alikyek pe tiyiwalà'nokon. ⁴Tok uya ina pawanattàppù lepantok tùuya'nokon yanùntoppe ina uya Kaatù ponalok kon pùikattàtok yattai yesak pe tùwettok kon pe. ⁵Enpen ina wettok ipàk yentai iwechippù màlà! Wapiya tok wettùlùppù tiyiwalà'nokon Itepulu yemyak, molopai nen uchi ina yemyak Kaatù yeselu winà. ⁶Màlàpàk Titus pawanattàppù ina uya, sàlà wotoko piyattà-nàippù, àpùikattàtok kon pe ya yenuka'nùppù pàk, sàlà pùnùnmantok auya'nokon wotokoyi. ⁷Tamù'nawolon yau tùulon kon yentai messatàik ailon tetok yau, uselupantok yau molopai pukkek pe we'nàtok yau, tùulon kon ànpùikattàpai ewettok kon yau, molopai ina pùnùnmatok auya'nokon

yau. Mâlâpâk nâlâichi tûulon kon yentai tûwe'lepasan pe mettâik sâlâ we'wotokomantok pûnûnmantok yau.

⁸Mûkuttâik, te uya pûla man. Tûse tûulon kon wechi alikyek pe pûikattân pâk yekama winâ, eke pe pûnûnmantok auya'nokon wechi ittui'che wechi sâlâ nai'nûk. ⁹Masapûla mûttuyatâik wakû Kûyepulu Jesus Christ nûkupûppû, tamû'nawolon yesak pe lânen tûwechi tûse, âpâkânsau'nokon yâ'lâlâ pûla iwenappû, yâ'lâ pûla iwenatok winâ nen uchi tamû'nawolon yesak pe ewena kon pa.

¹⁰Molopai eyelupatok kon uya molo man sâlâ yau, iitâppû nai'nûk kili'chimo'chi yau amyamlo wechippû mâlâ wapiya ewe'lepa kon pâk neken pûla, tûse ikupû pâk nâlâ eusenumenkappû kon mâlâ. ¹¹Wotoko yenuka'nûttâk kon! Itesak pe ewettok kon yapai eusenumenkatok kon kulu kussak auya'nokon usentoppe yenuka'nûssak auya'nokon yau. ¹²Masapûla e'lepapai kulu ewechi kon yau, Kaatû uya ewe'lepatok kon yanûmû mâlâ itesak pe ewettok kon yawâ ântûlû kon, itesak pe pûla lâ ewettok kon pen.

¹³⁻¹⁴Tûulon kon pûikattâi'ma âpona'nokon sa'man pe inonka uya pen sâlâ. Tûse sâlâpe tukke temamin ke ewechi kon pâk, wakû pe iwechi mâlâ pûikak pe ewechi kon mûkyamlo yâ'lâ pûla nai'nannûk winâkâik yau. Ipla ewettok kon yau molopai tok wechi tukke itesak pe yau, tok uya âpûikattâ kon mâlâ. Sâlâ kasa ekkaichalâ we'nâtok wechi mâlâ molo. ¹⁵Kaatû Maimu yau iwe'menukasak kasa, “Mûkkâlâ tukke ipili'nâippû wechippû tukke itesak pe pen mâlâ. Molopai mûkkâlâ tukke pûla ipili'nâippû wechippû tukke pûla kulu lâ itesak pe pen mâlâ,” tawon. {EXO 16:18}

¹⁶Ina tenki nûkayan Kaatû pâk Titus kussak ya alikyek pe âpûikattâpai'nokon ina kasa kulu pâk. ¹⁷Ina uya tûpawanattâtok yanûmûppû ya neken pen mâlâ, tûse alikyek pe kulu âpûikattâpai'nokon iwechippû. Mâlâpâk iichenumenkappû mâlâ tiyiwâlâ molopai nûtâyan apyakû'nokon. ¹⁸Ya'lâ tûwe'wotokoma kon tonpa yeunossan ina. Mûkkâlâ tûnamasen tamû'nawolon so'chi yamûk tau iwotokoyi wakû itekale yekama ya winâ. ¹⁹Molopai nâlâ pûsâlâ yanûnsak mâlâ so'chi yamûk uya iitâ toppe ina ya'lâ. We'lepantok yalâ ina uya ya'lon pe. Sâlâ wakû kulu wotoko kupû ina uya nai'nûk Itepulu yapulâtok iwinâ pe, molopai pûikak pe eppai ina wechi yenpoikanâi pe.

²⁰Elannek pe kulu ina man yâ'lâ yekkwâ lâ usûlâmantok nepû tûuya'nokon tukaik sâlâ alikyek pe itûsak lûppû lepantok kuttok ina uya pâk. ²¹Masapûla wakû kupû tûuya'nokon i'che ina man, Itepulu yenu yau neken pûla, tûse kappon yamûk yenu yau nâlâ.

²²Mâlâpâk tûwe'wotokoma kon tonpa yeunossan ina tok pokonpe, ina uya ittusak man tukke itekkwâ alikyek pe kulu iwechi pûikattântok pâk. Enpen nen uchi âpâkû'nokon tûwechi pâk, âpûikattâpai'nokon kulu

iwechi màlà. ²³Titus mùkkàlà upatùnayi molopai we'wotokoma yakon àklottawà'nokon, màlà kasa làma tùulon kon tonpawannà yamùk ya'là nai'nannùk wechi màlà. Mùkyamlo wechi màlà so'chi yamùk neuno-koppù pe, molopai apulàntok ne'nài nan pe Christ ponalok pe. ²⁴Màlà pùnùnmantok auya'nokon yenpoikatàk kon tok winàkàik molopai yà'là wenai là ina uya ayapulàtok kon usentoppe, so'chi yamùk uya yentoppe.

Pùikattàntok Ailon Tawonnan Ponalok

9 ¹Emenukatok kon uya ipàkànsau pùla man, Kaatù ponalok kon pùikattàtok pàk. ²Tùttuyaik alikyek pe ewechi kon pùikak pe ewettok kon pàk. Molopai ayapulàsak kon uya man Macedonia pon kon pàk. Tok pàk yekamappù uya, nùtàtainùk kili'chimo'chi yau amyamlo Achaia pon kon wepyattàppù ewe'lepa kon pàk molopai alikyek pe ewettok kon uya tukkan kon tok tonpa yamùk yewan yapàsak man. ³Pùsamlo tonpawannà yamùk teunossaik ina uya ayapulàtok kon wechi iwoton pe pùla là sàlà yau tukaik, tùse iwekonekasak pe pùikattàntok yau ewechi kon pa, wa ewechi kon teppù uya kasa. ⁴Masapùla Macedonia pon kon uyàsak uya'là molopai iwekonekappù pùla eyeuposak kon tok uya pe iwechi yau, ina wekkuli'ma kulu màlà! Masapùla enpen ina wechippù àpàkù'nokon. Ewekkuli'ma kon nàlà nen màlà. ⁵Màlàpàk tükussen pe kulu iwechi pàk pùsamlo tonpawannà yamùk tùpawanattàyaik tok utà toppe uwapiya molopai lepantok konekase itùlù teppù auya'nokon lùppù. Molopai nen uchi iwekonekasak pe lepantok wettoppe e'lepapai we'nàtok yau itùsak pe, àntùpai pùla là echii'ma itùsak pe pùla.

⁶Sàlàichi ititutàk kon, ànù'là tukke pùla nàppànyai'nùk uya màlà mala lùkkwà itepelu yepolo molopai ànù'là tukke nàppànyai'nùk uya màlà tukke nàlà itepelu yepolo. ⁷Tàwàichi tamù'nawolon kon ne'lepaik tùusenumenka kasa, tùusewankono'maik pùla wapùla eyeka'nonka kon pàk pùla. Masapùla Kaatù mùkkàlà tùutauchinpaik tùwe'lepasen pùnùnmanài. ⁸Molopai Kaatù wechi màlà i'che ewettok kon yentai elepanài'nokon pe. I'che kulu ewettok kon yesak pe ewechi kon pa molopai tamù'nawolon yà'là yekkwa là wakù wotoko kupù kon pa. ⁹Kaatù Maimu yau iwe'menukasak kasa,

“Lepantok tùuya yamùk tùnài mùkkàlà yà'làlà pùnnon piyak màttawàlà.

Iichentuppatok màlà tùuko'mansen tàwàlàlà.” {PSA 112:9}

¹⁰Mùkkàlà kùyali yenappà ke ipànnài lepayai'nùk molopai itu ke ilepanài, uya màlà elepa kon i'che ewettok kon yawàlà kùyali yenappà ke molopai iwepeta toppe ikupù ya màlà eke peiwa wakù ànkupùppù kon winà. ¹¹Tamù'nawolon yesak pe ewena kon màlà tamù'nawolon yawàlà, tùulon kon lepa kon pa alikyek pe kulu tàwàlà. Molopai ewe'lepatok kon ina yai uya màlà tenki tetok Kaatù pàk nepù.

¹²Sàlà yamùk ànkupù kon uya neken nà Kaatù ponalok kon pùikattà-sak pen màlà. Tùse tukkan kon uya nàlà màlà tenki te Kaatù pàk. ¹³Sàlà kupù auya'nokon yau kappon yamùk uya Kaatù yapulà màlà ailon tetok auya'nokon winà molopai Christ yekale maimu yawàlà ewettok kon winà. Molopai eke pe tok lepasak auya'nokon pàk molopai tamù'nawolon kon nàlà lepasak auya'nokon pàk Kaatù yapulà tok uya. ¹⁴Màlàpàk tok nàpù-lemayan àpona'nokon tùwakùli kon pe kulu ewechi kon pàk, masapùla eke wakù pe we'nàtok Kaatù nùtùlùppù ayau'nokon tùwessen wechi pàk. ¹⁵Tenki tepai'nokon man Kaatù pàk yekama yentaino lepantok ya pàk.

Paul Wechi Tùwotokoyi Wenai

10 ¹Tùsentsuppaik molopai wakù pe Christ wettok winà, apawanattà yatau iulà. Iulà Paul “àssà'mùn” apyau'nokon wechi yau, tùse “meluntà” apyau'nokon pùla wechi yau. ²Apawanattà kon uya, apyakù'nokon uyàssak yau meluntà pe wechi pe uyittu auya'nokon tukaik, mùkyamlo sàlà wolù yeselu yamùk yau ina welaika kasa ittunnan pàk wettok woton kasa. ³Masapùla wolù yau là wema'nà'nokon tùse, ina wepanta'matok wechi wolù yawon kasa pùla màlà. ⁴Ina ulapayi yamùk ina wepanta'matok ike màlà wolù yawon kon nà pen. Tùse meluntà Kaatù wepanta'matok ike màlà, eyaton uso'nantok yak sa'man mattanù'nài pe iwechi. ⁵Usàulàmantok kon molopai tamù'nawolon uselupantok Kaatù ittutok wakkà'nài mattanù'nài nan ina. Tamù'nawàlà usenumenkantok ya'chinnan ina, Christ maimu yawàlà iwettoppe. ⁶Màlàpàk tamù'nawolon yau imaimu yawàlà eppai ewechi kon yau, ànù'là nen uchi imaimu yawolon pen talumattà ina uya màlà.

⁷Eyemloto kon po nai'nùk yentàk kon! Ànù'là Christ ponalok pe tiuchittusen wechi yau, tàwà nùsenumenkatu'mai tükasa làma Christ ponalok pe ina wechi pàk. ⁸Masapùla wekkuli'ma pùla man, Itepulu uya ina lepatok apàikkek pàk lànen utapulàsak tùse. Sàlà apàikkek wechippù màlà ayamùtok kon ina uya pe, ayalakkatok kon pe ina uya pùla. ⁹Eyenalippaiche'nokon ukaletayi yamùk ke wechi yeselùkek ànù'là usenumenka i'che pùla wessaik. ¹⁰Tùulon kon uya, “Paul kaletayi màlà àsà molopai meluntà, tùse kùpyau'nokon iwechi kappon pe yau, attu'mùn mùkkàlà molopai imaimu màlà yà'là pen!” te. ¹¹Tàwà mùkyamlo yekkwà nùttui tùpatalon pùla iwechi ina kaletayi ina nùmenuka apyau'nokon pùla echii'ma yau, molopai ina nùkupù woton yau molo ina wechi apyau'nokon yau.

¹²Wakù pe kulu tiuchittusan kaichalà ina man te uya pen sàlà, tiyiwalà'nokon tiuchittusan mùkyamlo teselu kon winà. Ittunnan pen mùkyamlo. ¹³Suwalà ina utapulàtok ipàk woton pùla man tùse ina nùtapulàyan wotoko Kaatù nùtùlùppù ina nùkupù pe yau neken. Màlà wotoko

pùkkù pe messatàik. ¹⁴Tùutapulàtok kon yau mei kulu ina utà pen sàlà eyeponàippù'nokon pen kasa là, masapùla ina wechippù wapiyalok kon pe tùuyàpù kon apyakù'nokon Christ yekale pokonpe yau. ¹⁵Màlàpàk tùulon kon nùkupùppù wotoko pàk ina utapulà pùla man. Tùse làkku enpen ina man ailon tetok auya'nokon wekatù pàk, molopai eke peiwa ina wotokoyi wettoppe àklottau'nokon. ¹⁶Màlàpàk nen uchi ina uya wakù itekale yekama toppe tùulon kon pata yamùk àwoino kon yau, tùulon kon wotokoyi ikukkassak lùppù tùulon pata yamùk yau pàk ina utapulà tukaik.

¹⁷Tùse, “Tàwà ànù'là atapulàpaino Itepulu nùkupùppù yapulài.” {JER 9:24} ¹⁸Masapùla kappon yanùsak kulu màlà Itepulu uselupa wakù pe ipàk yau, tùmàlà pe tùpàk wakù pe iichelupa pàk pùla.

Paul Molopai Ailon Pen Pàk Enuannan

11 ¹Ipàlika tàwà auya'nokon i'che wessaik upokonpe, pakko pe kasa lànen wechi tùse. Ipàlikatàk kon tàwà! ²Ukùlùmàlunyaik ewenai'nokon Kaatù kùlùmàlu kasa làma. Masapùla esukenan ema'non kàyik nappàtùppù pen kasa ewechi kon pàk molopai àyàwà'nùpù kon uya tewin itayappù Christ piyak teppù uya ipàk lùppù pe ewechi kon pàk. ³Usenalippayaik àkài uya Eve yennakappù kasei, ennakantok tùuya ke, kasa làma tamù'nawàlà ailon molopai esuken ewettùtok kon Christ yemyak winàpai eusenumenkatok kon lattà yeselùkek iwechi pàk. ⁴Masapùla ànù'là uyàpù apyakù'nokon molopai tùpatalon Jesus yekale ina nekamappù walai pen yekama tok uya yau, wapùla tùpatalon akkwalù enepoloppù kon walai pen yepolo auya'nokon, wapùla tùpatalon Itekale ananùmùppù kon lùppù walai pen yanùmù auya'nokon yau, sa'man pe pùla yak mettùyatàik.

⁵Tùse mùkyamlo “wakù ton yeunossak kon” ma'le uchittu pùla man. ⁶Ichenupasak pe pùla là wechi uselupa toppe tukkan kon yemlotopo, tùse ittutok uya yesak pe wessaik. Tamù'nawolon yau wakù pe kulu yekamasak ina uya man àpàkù'nokon.

⁷Kaatù yekale yekamappù uya àpàkù'nokon epe'mùla. Àssà'mùla wena-ppù eke pe àkuttok kon pe uya. Ikasa pùla na' wessak màlà? ⁸Tùulon kon so'chi yamùk lapumappù uya màlà uye'matok tok uya yekkwatù ke tok winàpai àpùikattàtok kon uya ike pe. ⁹Apyau'nokon wechi yattai molopai yà'làlà i'che wechi yau ayaimelunpa kon uya pùn. Masapùla ailon tawonnan Macedonia pon kon uya tamù'nawolon i'che wettok nepùppù màlà upyak. Pena iwechippù kasa ewanawà iwechi màlà, ayaimelunpa kon uya pen. ¹⁰Ailon pe Christ wechi pàk ailon yekama uya sàlà ànù'là Achaia yawolon kon pata yamùk yawon kon uya sàlà pàk utapulàtok yau uyeleutanùpù pen màlà. ¹¹Yà'là pe ken uchi iwechi pàk wate uya

sàlà? À'nùnma kon uya pùla ka' iwechi pàk lù? Kaatù nùttuyan à'nùnma kon uya.

¹²Tùkussai'nùk kupù pàk lùppù wechi màlà, mùkyamlo tùulon kon “yeunossak kon” nuttà toppe uya, tùwe'wotokomatok kon pàk ina kai-chalà lùppù tùwechi kon kasa tiyiwalà'nokon tok utapulàtok winàpai. ¹³Masapùla pùsamlo yekkwa kàyik yamùk wechi màlà ailon pe yeunossak kon pe pùla. Kasei pe tùwessan tùwotokoyi kon pàk molopai tùwepon-tàsan pe tok wechi Christ neunokossan kasa. ¹⁴Enumenkanài pe pùla iwechi màlà, masapùla Settan lànen wechi màlà tùwepontàsen pe akkwa inchelùyi kasa. ¹⁵Màlàpàk enumenkanài pe pùla màlà iwechi, itapyoto yamùk wepontà wakù pe tùwessan apyoto yamùk kasa yau. Iwenukattok yattai tùwe'wotokomappù kon yepeppù yepolo tok uya màlà.

Paul Wettalumattàtok Christ Neunokoppù Pe

¹⁶Tekamatu'mayaik uchi ànù'là pakko pe wechi pe kùsekamatak. Tùse wa eusenumenka kon yau, tàwàichi kùyanùntàk kon pakko yanùmù auya'nokon kasa, mala lùkkwà là utapulà toppe. ¹⁷Sàlà yau utapulà pe uselupayai'nùk màlà pakko uselupatok walai, Itepulu yapàikketù kasa pùla nai'nùk. ¹⁸Tùpàkù'nokon tukkan kon utapulà wolù yeselu yau pe iwechi yau, iulà nàlà utapulà màlà. ¹⁹Pukkeek pe kulu ewechi kon pàk pakko ton pàlikannan amyamlo. ²⁰Ànù'là apyoto pe àku'nài'nokon pàlikannan amyamlo, wapùla mùkkàlà eyeka'nonkanài'nokon yà'làlà kupù kon pa, wapùla yà'làlà itesak pe ewettok kon mokkanài, wapùla tùtalu-mayi pe eyennài'nokon, wapùla eyenpata'monài'nokon. ²¹Wekkuli'mayaik attu'mùla ina wessak yekama uya sàlà yau pàk!

Tùse yà'làlà pàk ànù'là utapulà pe iwechi yau. Utapulàtok nàlà lànen tùse uselupa sàlà pakko kasa. ²²Hebrew yamùk na' mùkyamlo? Iulà nàlà nen mùkkàlà Hebrew. Israel payan na' mùkyamlo? Iulà nàlà nen mùkkàlà Israel pa. Abraham payan na' mùkyamlo? Iulà nàlà nen mùkkàlà Abraham pa. ²³Christ yapyoto yamùk ken na' mùkyamlo? Iitayaupasak kappon kasa uselupayaik, tùse iulà nen mùkkàlà wakùywa apyoto! Sa'man pei-wa nen we'wotokomasak màlà, patiki'chi tau wessak tukkeiwa itekkwa. Uyippoppàssak màlà tukke itekkwa. Molopai echipalà'ne welikùiwapàssak màlà. ²⁴Mùyak etoiken itekkwa 39 pe'ne uyippoppàttok yepoloppù uya màlà Jew yamùk winàpai. ²⁵Àsolùwau itekkwa uyippoppàtùppù màlà yei ke molopai tewin itekkwa uwàpàtùppù tàk yamùk ke. Àsolùwau itekkwa kanau wekkwàssak tuna po yau wechippù, tewin ewalupà molopai tewin wei tukaik palau kau uko'mamùppù. ²⁶Tukke itekkwa uye'ma tau tuna'ma uya utalumattàtok yau wechippù molopai amak ton kùlottau. Utonpa yamùk là winà àsà yau wechippù molopai Jew yamùk pen winà. Àsà wechippù màlà pata yamùk yau, àsà wechippù umà yau, àsà wechippù

palau po. Molopai àsà wechippù ailon pe tūwessan pen kappon yamùk upatūnayi yamùk kùlottau. ²⁷We'wotokomasak màlà sa'man pe molopai usetakkasak. We'nùmù pùla wechippù echipalà. Wapàkkassak wechippù màlà molopai we'naklipasak. Iteipa pùla wessak màlà echipalà, iko pe molopai ipon pùla wechippù. ²⁸Màlà yamùk là kùlottapailà, wei kai-chalà usenumenkatok tamù'nawàlà so'chi yamùk pàk eme'nek pe kulu upo man. ²⁹Attu'mùla ànù'là wechi yau attu'mùla nàlà tiuchittusen iulà, ànù'là wennapposak àli pe we'nàtok yak yau, tùutaimelunpasen iulà.

³⁰Utapulà pe iwechi yau, utapulà màlà màlà yamùk attu'mùla wechi yenpoikannan pàk. ³¹Kaatù, Itepulu Jesus Kàipùnù mùkkàlà tapulàsen pe nai'nùk tàwàlàlà, nùttuyan kasei pe pùla wechi. ³²Damascus po Kin Aretas yo'no kopùna uya pata mùlatta yesak ton nonkappù uya'chi toppe tok uya. ³³Tùse unuttàppù màlà wali'cha lùmà yau, Pata we'na yaino winto yai, molopai wepeppù iwinàpai.

Paul We'neppàttok Walai

12 ¹Utapulàpàk wechi màlà, yà'làlà wakù kupù ya pùla là tùse. Uselupa sàlà we'neppà'nàtok walainon molopai yenpoikasak kon lùppù Kaatù winàpainsò pàk. ²Christ pàk ailon tawon kappon wechippù tùttuyaik. ¹⁴ pe kili'chimo'chi utàppù man mùkkàlà yalàppù kawon kulu epùn pona tùpo. Sàlà wekkupùppù pe kulu iwechi ittu uya pùla man wapùla we'neppà'nàtok walai yeneppù ya pe iwechi, Kaatù neken nùttuyan. ³Molopai pùsàlà kàyik yalàppù Kaatù tumà yak tùttuyaik, ittu uya pùla man sàlà wekkupùppù pe kulu iwechi wapùla we'neppà'nàtok walai yeneppù ya pe iwechi, Kaatù neken nùttuyan. ⁴Molopai yekama yentaino kon yamùk yetappù ya, kappon mùta nekama yentaino kon. ⁵Màlàpàk utapulà sàlà pùsàlà kàyik pàk, tùse uyiwalà utapulà pen màlà, tùse uyattu'mùnù pàk neken. ⁶Atapulàpai là wechi yau, pakko pe wechi pen màlà, masapùla ailon pe uselupa pàk. Tùse atapulàpai pùla wessaik masapùla ànù'là usenumenka eke pe upàk tùnene molopai tùneta yentai unekama yau i'che pùla wechi pàk.

⁷Sàlà yamùk eke ton kulu Kaatù nenpoikassan pàk eke pe utapulà tukaik iwinàpai uku'nài pe, àmà'nà ke ulepappù uyattùkanài pe. Màlà uyàpùppù màlà Makui winàpai utalumattàse. ⁸Àsolùwau itekkwa Itepulu pawanattàppù uya imokka toppe ya uwinàpai. ⁹Tùse upàk, “Wakù kuttok uya wechi màlà tamù'nawàlà àponalok pe, masapùla umeluntàlù wena màlà wakù pe kulu attu'mùla ewechi yau,” teppù ya. Màlàpàk utauchinpa kulu màlà utapulà attu'mùla wettok yau pàk, Christ meluntàlù wettoppe upo. ¹⁰Màlà kasa iwechi pàk Christ pàkànsau utauchinpasak man attu'mùla we'nàtok yau, àli pe uselupantok yau, sa'man ton yau, talumattàntok kon yau molopai àsà ton yau. Masapùla attu'mùla wechi yau, meluntà pe nen uchi wechi màlà.

Paul Wettok Corinth Pon Kon Ànpùikattàpai

¹¹Pakko kasa welaikayaik, tùse wa wetoppe ukussak auya'nokon màlà. Amyamlo làkku nen wechi màlà wakù pe upàk tùuselupasan pe. Masapùla mùkyamlo “wakù ton kulu yeunossak kon,” ma'le kulu wechi pen nen nai'nùk ànùk pe pùla lànen wechi tùse. ¹²Ailon pe yeunossak pe we'nà usentok iwinà kupùppù uya màlà àklottau'nokon eke pàlikantok yai. Enumenkannan molopai tensan yekkwa ton pen, yentok ipàkàlà yamùk kupùppù uya Kaatù yapàikketù yekamannan. ¹³Yà'là kasa ken tùulon kon so'chi yamùk ma'le ewechippù kon? Yà'làlà mokka uya pùn ku ewinàpai'nokon? Upàk tàwà esentuppatàk kon sàlà iwalai pen kussak uya pàk.

¹⁴Sàlàpe icholùwano itekkwa pe akaklanpatok kon pe uya wekonekasak man. Molopai eyeka'nonka kon uya pen màlà masapùla eyi'che'nokon wechi sàlà, àpùlayattayi kon pen. Mule yamùk mùkyamlo tükàipùnù kon yamùk mainanpannan pen, tùse mule yamùk mainanpa làkku màlà tok kàipùnù yamùk uya. ¹⁵Utauchinpa kulu nen màlà tamù'nawolon itesak pe wettok yapulà uya àponalok kon pe pàk molopai nàlà iulà pe we'wotokomayaik àpùikattàtok kon pe uya. Mala kulu ken na' u'nùnma auya'nokon eke pe là à'nùnma kon uya tùse?

¹⁶Esenenekatàk kon, yà'làlà mokka uya pùn ewinàpai'nokon. Tùse tùulon uya là, “Paul wechippù ennakanài molopai enkuttànài pe kasei pe tùwettok ke,” te. ¹⁷Yà'là ken tükuttai kàyik yamùk uneunokossan winà yà'làlà yepotoppe uya ewinàpai'nokon? ¹⁸Titus pawanattàppù uya iità toppe miyalà, molopai tùulon ailon tawon yeunokoppù uya ya'là. Titus ken na' yà'làlà yepotai ewinàpai'nokon? Kane! Mùkkàlà lùppù ken na' Akkwalù yesak ton pen ina molopai màlà lùppù yawà tùnkupù kon yau tùwessan pen?

¹⁹Sàlà pàk uchi eusenumenka kon pàk messatàu tùwenai'nokon ina wechi kasa tùttuse? Kane, màlà kasa pùla man. Christ ponalok kon kasa ina tùuselupasan, Kaatù yemlotopo. Molopai utonpa yamùk tamù'nawolon ina nùkupù wechi màlà eumeluntàtatok kon iwinà pe. ²⁰Masapùla usenalippayaik miyalà uyàssak yau eyi'che'nokon wettok kasa pùla eyepolo kon uya yeselùkek iwechi pàk. Molopai uyepolo auya'nokon uyi'che ewettok kon kasa pùla. Usenalippayaik usàulàmantok, kùlùmà, molopai we'naikantok, amlek pe we'nàtok, àli pe uselupantok, molopai tùulon kon pantomù pàk uselupantok, utapulàntok molopai utaimelunpantok yepolo uya àklottau'nokon yeselùkek iwechi pàk. ²¹Akaklanpatukkasak kon uya yattai Ukaatùyi uya ukuli'ma eyemloto kon po yeselùkek iwechi pàk usenalippayaik. Ukalawù màlà tukkan kon, iwemakuimasak kon nùssan pena molopai iwelattàsak kon pe pùla nai'nùk àli ton winàpai

wenai, àli pe tùwemattok kon yau tùwessan, tùnàkàlunsan molopai esak wettok ànkuppai ku'nài nan wenai.

Iwenukapù Yau Ekamappontok

13 ¹Sàlà màlà icholùwano itekkwa pe uyàpù akaklanpase'nokon. “Yà'là yekkwa là uselupantok ànù'là winàkàik yekama màlà asa'lon kon wapùla àsolùwawon kon kappon yamùk uya.” {DEU 19:15} Kaatù Maimu uya wate kasa. ²Yakon itekkwa pe apyau'nokon wettainùk yattai eyekamappotantàu iulà. Wate tu'ma uya sàlà apyau'nokon pùla nen uchi echii'ma. Wennapposak yau mùkyamlo wapiya iwemakuimasak kon nùssan pàk usentuppa pen màlà. ³Christ uselupa uyai yekamanài i'che ewechi kon màlà. Eyittu kon tùuya yau attu'mùn pen mùkkàlà, tùse tùmeluntàlù yenpoikanài àklottau'nokon. ⁴Masapùla iwànàppù màlà pulusuk po attu'mùla iwettok yau, tùse tùwemapù pàk iwechi màlà Kaatù meluntàlù winà. Màlà kasa làma attu'mùla ina wechi Christ yau tùse, Kaatù meluntàlù winà ina wemapù màlà ipokonpe àpùikattà kon ina uya yau.

⁵Echittutàk kon ailon tetok yau ewechi kon pe iwechi. Ittuichi auya'nokon pùla nai Christ Jesus wechi ayau'nokon, eyittutok kon yentaikasak auya'nokon pe neken iwechi yau? ⁶Molopai yeunossak kon pe ina wechi entaikantok yau ittu auya'nokon pe tùttuik enpen wessaik. ⁷Ina nàpùlemayan. Kaatù yekamappoyan ina iwalai pen kupù auya'nokon tukaik. Iwalai kupù auya'nokon wakù pe ina we'wotokomasak yekamanài pe neken nà i'che pùla ina man. Tùse iwalai kupù auya'nokon i'che ina man ina uya ikupù pùn kasa là iwessak tùse. ⁸Masapùla ailon winàkàik yà'làlà kupù ina uya yentai iwechi màlà, tùse iponalok pe neken yà'làlà kupù ina uya. ⁹Ina nùtauchinpayan attu'mùla ina wechi tùse meluntà pe ewechi kon pàk. Molopai ina wàpùlematok wechi màlà wakù pe tamù'nawàlà ewenatok kon pe iku'nài pe. ¹⁰Màlà pàkànsau sàlà yamùk menuka uya sàlà apyau'nokon pùla echii'ma, miyalà uyàssak yau àsà pe usàulàma tukaik. Itepulu yapàkкетù intùlùppù upyak anapulàpai wessaik meluntà pe amatok kon pe uya, atalumattàtok kon pe pùla.

¹¹Iwenukapù pe Utonpa yamùk, eichilà man! Apawanattàtok kon uya yetatàk kon, tamù'nawàlà wakù pe nai'nùk winàkàik itàtòk kon, tewin iichenumenkatok ettàk, echitonpa pe emattàk kon. Molopai Kaatù pùnùn-mantok molopai echitonpa pe we'nàtok yesak wechi màlà apyau'nokon.

¹²Itepulu yesek yau uchi tùtauchinpaik messepotàik.^a ¹³Tamù'nawàlà Kaatù ponalok kon “Wakù pe na' messatàu?” nùkayan.

^a 13:12 Sàlà motau nen màlà tonpawannà kisma te ya. Màlà yattai kàyik yamùk là wechippù màlà tùwekkismasan pe, echi'nùn pe wapùla echitonpa pe tùwechi kon yekama pe.

¹⁴Tàwàichi Itepulu Jesus Christ wettok wakù pe, molopai Kaatù uya pùnùnmantok, molopai Wakù Akkwalù pokonpe echitonpa pe we'nàtok apyau'nokon nechii.